

UPPSALA KOMMUN
uppsala.kommun@uppsala.se

2023-12-20

1 (17)

Dnr- SI 2023:5718

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Tuna skola i
Uppsala kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Tuna skola* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Tuna skola* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt och systematiskt jämställdhetsarbete på skolan genom att följa upp att skolans jämställdhetsuppdrag finns med i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn bör, tillsammans med lärarna, arbeta med att tydliggöra syftet med undervisningen för eleverna.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn bör organisera arbetet för likvärdighet i bedömning och betygssättning så att det omfattar alla ämnen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **9 augusti 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (2023:5718) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Tuna skola* leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn tillsammans med biträdande rektorn skaffar sig en god bild av verksamheten utifrån en bred uppföljning av olika typer av resultat. Utifrån rektorns och biträdande rektorns nulägesbild fördelas resurser och åtgärder vidtas i syfte att förbättra verksamheten. Rektorn har, i sin ledning och organisering av det pedagogiska arbetet, ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn skapar till viss del en tydlig mötesstruktur som gör det möjligt för skolans personal att samverka i frågor rörande utbildningen. Skolans arbets- och förhållningssätt är väl kända och tillämpas av skolans personal. Granskningen visar dock att rektorn inte ger lärarna en tydlig ledning i hur skolans jämställdhetsarbete ska bedrivas systematiskt.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Granskningen visar att rektorn, tillsammans med biträdande rektorn, har en god nulägesbild av skolan. Rektorn följer upp resultaten i syfte att identifiera mönster och trender på individ-, klass-, årskurs- och skolnivå samt analyserar kunskapsresultat och resultat av värdegrundsarbetet. Vidare diskuteras åtgärder som syftar till att förbättra resultaten. Rektorn följer upp elevernas upplevelse av tryggheten och trygghetsarbetet via skolans trivselenkät, Skolinspektionens skolenkät, elevhälsomöten och i klass- och elevrådsmöten samt genom sammanställningar av kränkingsanmälningar. Av granskningen framgår att rektor ser till att relevanta utvecklingsåtgärder vidtas och fattar beslut om hur resurser ska fördelas för att möta elevernas behov. Rektorn har i sin uppföljning identifierat vissa skillnader i flickors och pojkars kunskapsresultat. Flickor har generellt sett lite högre resultat i exempelvis svenska upp till årskurs 8, sedan minskar skillnaderna i årskurs 9. Vidare framgår att rektorn också identifierat flera faktorer som hämmat elevernas kunskapsutveckling.

Rektorn uppger i intervju att de även ser att gruppstorlekarna, samt grupp sammansättningarna tenderar att ge utfall i kunskapsresultaten. Exempelvis har rektorn sett att årskursblandade klasser i vissa fall tenderat att påverka de äldre elevernas kunskapsutveckling negativt. Rektorn har bland annat sett att vissa läromedel inte varit särskilt lämpliga för alla elevgrupper, vilket påverkat kunskapsresultaten negativt. Rektorn uppger att man vidtagit åtgärder såsom att dela upp klasser och införskaffat nya läromedel för att komma tillrätta med de låga kunskapsresultaten.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn ger vissa förutsättningar för lärarna att samverka och lära av varandra. Skolan är indelad i tre arbetslag; fritidshemmet, F–5 samt årskurs 6–9. Möjligheter till kollegialt lärande och utrymme för diskussioner och exempelvis planering och likvärdighetsarbete gällande bedömningar finns framförallt inom respektive arbetslag. Det finns även gemensam konferenstid, där samtliga lärare deltar. Vid dessa konferenser finns emellertid begränsade möjligheter för lärarna att samverka i frågor rörande exempelvis kollegialt lärande, planering och bedömning. Skolan har också en förstelärare, som även är arbetslagsledare. Försteläraren bedriver bland annat ett utvecklingsarbete riktat mot bedömning. Arbetet riktas emellertid mot det egna arbetslaget snarare än mot hela skolan. Av granskningen framgår också att rektorn uppmuntrar lärarna att samverka med lärare vid närliggande Stavby skola samt i ämnesnätverk inom Uppsala kommun.

Av granskningen framgår att skolans arbets- och förhållningssätt är väl kända av personalen samt att obehöriga och nyanställda lärare på skolan får viss stöttning av biträdande rektor. Därtill framgår att rektorn i viss utsträckning säkerställer att det lärande som sker i kollegiet ger avtryck i undervisningen. I intervju uppger rektorn att lärarna bland annat gör skriftliga utvärderingar av undervisningen både individuellt och inom arbetslagen. Av intervjuerna framgår också att rektorn och representanter för elevhälsan ibland genomför observationer i klassrummen, men att det då framförallt rör sig om att titta på situationen för enskilda elever.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det bedrivs ett visst jämställdhetsarbete på skolan men att detta inte leds och styrs av rektorn. Rektorn uppger att jämställdhetsarbetet stäms av en gång varje läsår, och att man då bland annat tittar på kunskapsresultat och resultat kopplat till trygghet för flickor och pojkar. I intervjuer uppger lärarna att de inte känner till att det finns något planerat eller strategiskt jämställdhetsarbete men att det ändå pågår ett jämställdhetsarbete på skolan. Lärarna uttrycker att det görs på

den enskilda lärarens egna initiativ samt att det saknas en röd tråd i skolans jämställdhetsarbete. Representanter för elevhälsan berättar att de inte vet om rektorn leder och styr ett jämställdhetsarbete på skolan. Även rektorn uppger att det inte finns ett pågående jämställdhetsarbete på skolan som leds och styrs av rektorn och att det inte heller finns en gemensam strategi för hur jämställdhet ska tas upp i undervisningen. Enligt rektorn kan en av förklaringarna till detta vara att det Tuna skola inte upplevt några stora utmaningar kopplat till jämställdhet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt och systematiskt jämställdhetsarbete på skolan genom att följa upp att skolans jämställdhetsuppdrag finns med i undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att även om rektorn följer upp kunskaps- och trygghetsresultat utifrån kön så saknas ett strategiskt, medvetet och systematiskt jämställdhetsarbete på skolan.

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.¹ Enligt läroplanen (Lgr 22) ska skolan aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Av läroplanen framgår vidare att sättet skolan organiserar utbildningen på, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma elevernas föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt ges samma möjligheter att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen på lika villkor oberoende av könstillhörighet.²

Vidare framgår det av läroplanen att eleverna genom utbildningen ska utveckla en förståelse för hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin

¹ 1 kap. 5§ skollagen.

² Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

förmåga att kritiskt granska könsmönster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor.³ Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har också ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.⁴

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med lärarna diskuterar och planerar för hur de gemensamt kan arbeta med jämställdhet på skolan. Rektorn bör också följa upp att de möjligheter som finns för att undervisa om jämställdhet inom ramen för kursplanernas centrala innehåll tas tillvara och att denna undervisning bedrivs på ett sådant sätt att eleverna stimuleras att omfatta dessa värden. Rektorn bör även försäkra sig om att varje lärare och all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete. Det går exempelvis att se över och försäkra sig om att läromedel speglar erfarenheter utifrån olika könstillhörigheter. För att jämställdhetsarbetet ska fungera väl behöver rektorn också ta ansvar för att tydliggöra vikten av att detta arbete bedrivs, säkerställa att förutsättningar finns för samverkan och gemensamma diskussioner samt följa upp det arbete som bedrivs på området.⁵

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

³ Lgr 22, 2.1 Normer och värden

⁴ Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

⁵ För att få stöd i arbetet med att utveckla skolans jämställdhetsarbete kan rektorn med fördel ta hjälp av Skolverkets stödmaterial Leda jämställdhetsarbete. [Leda jämställdhetsarbete - Skolverket](#)

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att eleverna i huvudsak ges en varierad och målfokuserad undervisning samt ett aktivt lärarstöd. Vidare är det tydligt att lärarna arbetar aktivt med insatser för att stimulera eleverna i undervisningen och anpassa undervisningen utifrån elevernas förutsättningar och behov. Dock behöver syftet med undervisningen och var eleverna befinner sig i sitt lärande i förhållande till syftet tydliggöras.

Lärarstöd, stimulans och anpassning av undervisningen

Granskningen visar att eleverna får ett aktivt lärarstöd och att undervisningen ofta har inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation och att lärarna överlag har höga förväntningar på eleverna. Av intervjuer med lärare och elever samt observerade lektioner framgår att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Under observerade lektioner är lärarna aktiva och hjälper eleverna att komma igång med skolarbetet och att bibehålla sitt engagemang. Under flera lektioner ger lärarna återkommande individuell respons till eleverna och försöker sporra eleverna att komma vidare. Under de observerade lektionerna förekommer det flera naturliga inslag av verbal uppmuntran och beröm till eleverna. Eleverna berättar i intervjuer om vissa lärare som anpassar sina förklaringar utifrån elevens förutsättningar. Vidare berättar elever om hur de upplever att lärare fångar upp deras mående och anpassar undervisning och uppföljning efter elevernas behov. Eleverna beskriver även hur lärare i flera fall erbjuder både fler och mer avancerade uppgifter till elever som är i behov av utmaningar. I intervju uppger emellertid lärarna att de upplever det utmanande att riktigt utmana eleverna under de lektioner då de undervisar flera årskurser samtidigt.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna ges vissa möjligheter att på olika sätt reflektera över och ta ansvar för sitt eget lärande. Vidare framkommer att lärarna har flera olika strategier för hur de gör eleverna delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande. Utöver återkommande utvecklingssamtal har några lärare en mer omfattande utvärdering av undervisningen i helklass i slutet av terminen. Någon lärare har även veckovisa avstämningar där eleverna ges möjlighet att utvärdera undervisningen och diskutera vad de lärt sig, vad som varit bra och hur undervisningen ska se ut framöver.

Struktur, målfokus och variation

Granskningen visar att undervisningen i huvudsak är strukturerad. Av granskningen framgår att skolan under en tid bedrivit ett utvecklingsarbete kring gemensam lektionsstruktur. Lärarna uppger i intervju att arbetet med en gemensam lektionsstruktur är en del i ett större arbete kring tillgängligt lärande. Tanken är, enligt

lärarna, att detta utvecklingsarbete ska leda till att det blir "tryggt och lika" för eleverna. Vidare uppger lärarna att de fokuserat på att skapa gemensamma idéer kring uppstart, vad som händer härnäst och sedan hur man avslutar lektionen. Vidare framkommer att arbetet med gemensam lektionsstruktur framförallt bedrivs inom respektive arbetslag. Lärarna uppger att det inte skett någon uppföljning av det arbete som bedrivits. Av Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att såväl strukturen som tydligheten och tillgängligheten i undervisningen varierar mellan arbetslagen.

Under Skolinspektionens besök på skolan följer de flesta observerade lektioner en liknande struktur. Vid dagens första lektion skriver läraren upp hållpunkterna för dagens olika lektioner på tavlan samt en mer detaljerad beskrivning av vad som ska göras under den aktuella lektionen. Därefter hålls i de flesta fall en gemensam genomgång för eleverna. Efter detta följer olika inslag där eleverna arbetar med olika uppgifter. Någon lektion innehåller dessutom en tydlig summerande och framåtblickande avslutning där eleverna också ges möjlighet att reflektera över vad de lärt sig. De flesta observerade lektionerna avslutas emellertid med att läraren informerar att lektionstiden strax är slut, att eleverna ska avsluta det de arbetar med samt att de ska ställa upp sina stolar innan de lämnar klassrummet. I intervjuer med lärarna uppger några lärare att avslutningarna på lektionerna kan bli tydligare och mer framåtsyftande. Någon lärare uppger att det ofta är så mycket som behöver plockas ihop i slutet av lektionen att det blir svårt att få till något riktigt avslut. Representeranter för elevhälsan uppger att arbetet med att skapa en tydligare lektionsstruktur överlag varit framgångsrik, men att man nog inte nått hela vägen fram när det kommer till lektionsavsluten.

Enligt eleverna är lärarna duktiga på att förklara vad som ska göras under lektionen, men att det är mindre tydligt varför detta ska göras. Enligt eleverna innehåller lektionerna sällan inslag där läraren presenterar eller diskuterar syfte och mål med undervisningen, där eleverna kan få fördjupad förståelse för vad syfte och mål med lektionen eller arbetsuppgifterna är. I intervjuer ger några lärare exempel på hur de tydliggör syfte och mål för eleverna. Någon lärare berättar att hen brukar gå igenom kunskapskraven för ämnet medan en annan lärare uppger att hen brukar prata om syftet vid uppstart av nya arbetsområden. En lärare, som undervisar i flera ämnen, berättar att det nog skiljer en del mellan olika ämnen men att hen inte brukar göra några formella förklaringar av syftet för eleverna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn bör, tillsammans med lärarna, arbeta med att tydliggöra syftet med undervisningen för eleverna.

Skolinspektionens granskning visar att lärarnas arbete med att genomföra strukturerad undervisning kan utvecklas genom en tydligare koppling till syftet med undervisningen.

När det gäller syftet med lektionens olika moment och aktiviteter är det viktigt att läraren inte bara har tydliggjort syftet för sig själv utan att det även är tydligt för eleverna. Läraren behöver därmed på ett kortfattat och för eleverna lättförståeligt sätt förmedla vad eleverna ska lära sig under lektionen och vad de olika momenten och aktiviteterna syftar till.⁶

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna arbetar för att tydliggöra syftet med undervisningen för eleverna. Detta kan exempelvis göras i samband med en framåtblickande avslutning där eleverna också görs medvetna om var de befinner sig i sitt lärande. Rektorn behöver därtill också följa upp och utvärdera arbetet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa studiero och trygghet. Lärarna och annan skolpersonal har ett förhållningssätt för att befrämja och upprätthålla god studiero. Personalen arbetar också medvetet för att skapa trygghet. Trygghetsarbetet utvärderas i enkäter och genom återkommande trygghetsvandringar.

⁶ William 2013; Håkansson & Sundberg 2012., s. 13.

Arbetet för att skapa trygghet

Skolan bedriver ett aktivt arbete för att skapa och upprätthålla tryggheten för eleverna. Eleverna berättar i intervjuer att de överlag känner sig trygga på skolan. Denna bild delas av såväl lärare som representanter för elevhälsan och rektorn. I intervju berättar eleverna att det finns tydliga ordningsregler och regler för mobiltelefoner på skolan. Eleverna uppger att reglerna följs och att de bidrar till en bra och trygg miljö på skolan. Trygghetsarbetet utvärderas återkommande genom elevenkäter och trygghetsvandringar. Av intervjuer framgår att skolan håller på att ta fram en egen trygghets- och trivselenkät som ska vara bättre anpassad till Tuna skolas unika förutsättningar. Skolans rutiner för hantering av kränkingsärenden har nyligen uppdaterats och rutinerna är nu tydliga och väl kända bland skolans personal. I intervju framgår att rektorn utifrån analys av elevernas upplevelse av trygghet och studiero vidtagit åtgärder i form av satsningar på rastvakter, arbetet för att öka samstämmigheten inom personalgruppen inom trygghetsarbetet samt gett kurator ett tydligare uppdrag att vara mer synlig för eleverna ute i verksamheten.

Arbetet för att skapa studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa och upprätthålla studiero. Lärarna uppger att de kontinuerligt pratar med eleverna om hur man skapar god studiero. Några lärare uppger emellertid att de sällan pratar med eleverna om detta. Av granskningen framgår att studieron tidvis varit mindre god i någon klass. Skolan vidtog då åtgärder och tillförde resurser för att förbättra studieron såsom att dela upp klasser och flytta personalresurser. Eleverna uppger att det nu oftast är god studiero på lektionerna, men att den i något ämne är mindre god. Lärarna berättar i intervju att de ofta pratar med varandra inom arbetslagen om hur man skapar och upprätthåller god studiero. Rektorn lyfter fram att skolans arbete med att utbilda personalen och anpassa skolan till att bättre möta elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar bidragit till att förbättra studieron. Rektorn lyfter även fram det långsiktiga relationsbyggandet med såväl elever som vårdnadshavare bidrar till den goda studieron på skolan.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn noggrant följer upp och analyserar lärarnas bedömningar och betygssättning.

Skolinspektionen bedömer också att rektorn aktivt arbetar för att ge lärarna goda förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning, men att detta arbete behöver utökas till att omfatta samtliga lärare på skolan.

Rektorns uppföljning och analys av lärarnas bedömningar och betygssättning

Granskningen visar att rektorn systematiskt följer upp och analyserar lärarnas bedömningar och betygssättning. Rektorn följer bland annat upp och jämför skillnader mellan resultat på nationella prov och betyg samt hur lärares bedömningar och betygssättning av elevgrupper förändras över tid. Rektor berättar i intervju att det kan vara svårt att följa upp och jämföra skillnader i lärarnas bedömning när lärarna är få eller ensamma i sitt ämne. Rektorn berättar vidare att hen ändå identifierat skillnader i lärarnas bedömningar samt att det också framkom att lärare kände sig osäkra när det gällde bedömningar. Rektorn har därför sett behov av att jobba med att göra lärarna mer trygga i sina bedömningar. En av de åtgärder som vidtagits är att skolans förstelärare fått i uppdrag att fokusera på att leda ett utvecklingsarbete kring bedömning och betygssättning. En annan åtgärd är att man under föregående läsår haft flera träffar än tidigare för lärarna att diskutera bedömning och betygssättning.

Förutsättningar för att säkerställa likvärdig bedömning

Granskningen visar att rektorn överlag ger goda förutsättningar för lärare att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning, men att förutsättningarna ändå skiljer sig åt mellan olika ämnen. Granskningen visar att lärarna i praktiska och estetiska ämnen inte har lika goda förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning som lärare i teoretiska ämnen. I ämnen med nationella prov sambedömer lärarna vid Tuna skola med lärare på tre andra skolor, något som enligt rektorn ger goda förutsättningar för lärarna att säkerställa likvärdig bedömning. Det framgår också att lärarna i det ena arbetslaget samverkar och diskuterar användande och resultat från kartläggningmaterial och bedömningsstöd samt att speciallärare

ibland deltar i dessa samtal. Flera lärare uppger också att de deltar i ämnesträffar med lärare från andra skolor. Det framgår att Uppsala kommun försöker ordna ämnesnätverk för lärarna i kommunen, och att rektorn uppmuntrar lärarna att delta i dessa. Det framgår emellertid att deltagande i dessa träffar ändå sker på den enskilde lärarens initiativ samt att flera lärare uppger att dessa träffar sällan fokuserar särskilt mycket på just bedömning och betygssättning. Rektorn uppger i intervju att hen har försökt ordna så att lärarna ska ha möjlighet att samverka med lärarna vid närliggande Stavby skola.⁷ Granskningen visar också att lärare i praktiska och estetiska ämnen upplever sig mer ensamma i arbetet med bedömning och betygssättning. En av anledningarna till detta är att dessa lärare också arbetar som ensamma lärare i sina ämnen på närliggande Stavby skola, och därför inte har någon möjlighet att samverka med någon ämneslärare från denna skola. Tilläggas bör också att flertalet av dessa lärare antingen är obehöriga eller nyligen erhållit lärarlegitimation. En av dessa lärare uppger att hen i princip är ensam i sin bedömning, två andra lärare uppger att de förvisso kan prata med varandra, men att de ser det som önskvärt att få bättre möjligheter att samverka med lärare på andra skolor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn bör organisera arbetet för likvärdighet i bedömning och betygssättning så att det omfattar alla ämnen.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte ger lärare i samtliga ämnen tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg. Trots att rektorn initierat sambedömning av nationella prov med lärare på andra skolor och uppmuntrar lärarna att diskutera bedömningsfrågor finns ytterligare behov av att ge lärarna stöttning och vägledning kring frågor som rör bedömning och betygssättning.

I Skolverkets allmänna råd⁸ poängteras att lärares samsyn har stor betydelse för arbetet med rättvisande och likvärdig bedömning och betygssättning samt att rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisa och likvärdiga betyg. Rektorns roll innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid

⁷ Tuna skola och Stavby skola ingår i samma rektorsområde.

⁸ Skolverkets allmänna råd om betyg och prövning (SKOLFS 2022:417)

betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att ge samtliga lärare goda förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning på olika sätt och med hjälp av till exempel andra lärare, både inom och mellan skolor. Rektorn behöver ta reda på vad lärarna har för behov och ge lärare tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid bedömning och betygssättning samt hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Agnetha Burström, undervisningsråd.

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Anders Haglund (föredragande), Pia Almarlind och Mattias Ryd medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 13 lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En gruppintervju med arbetslagsledare och förstelärare.
- En intervju med rektor och biträdande rektor.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 15–16 november. Digitala gruppintervjuer genomfördes den 20–22 november. Besöket genomfördes av utredarna Anders Haglund och Pia Almarlind.

Tuna skola har verksamhet för elever i förskoleklass upp till årskurs 9. Skolinspektionens granskning omfattar årskurserna 1–9. Skolenheten har cirka 130 elever.